

Harjoitustehtävät 4

- Oletetaan, että havainto y noudattaa eksponenttijakaumaa parametrillä θ , jonka prior on $\text{Gamma}(\alpha, \beta)$.
  - Havaitaan $y \geq 100$. Laske parametrin θ posterioriodotusarvo ja -varianssi.
  - Havaitaan $y = 100$. Laske parametrin θ posterioriodotusarvo ja -varianssi.
  - Miksi posteriorivarianssi on suurempi kohdassa b) kuin kohdassa a) vaikka kohdassa b) informaatiota on enemmän?
- Mitattaessa 10 komponentin elinaikaa saadaan 20 kuukauden kuluessa seuraavat kahdeksan havaintoa:

4.8 0.9 5.2 0.7 8.0 1.0 11.4 16.2

Loput kaksi komponenttia ovat vielä toimintakunnossa, joten niiden elinajoista tiedetään vain, että ne ovat > 20 .

Oletetaan, että havainnot ovat eksponenttijakautuneita ja riippumattomia ehdolla intensiteettiparametri θ ja että priorijakama on $p(\theta) \propto 1/\theta$ ($\theta > 0$). Määritä posteriorijakama θ :lle sekä 95% symmetrinen posterioriväli (Bayes-luottamusväli).

- Ratkaise seuraava tehtävä numeerisesti (R:llä): Oletetaan, että mitaustulokset ovat $N(\theta, 1)$ -jakautuneita ja riippumattomia ehdolla θ . Parametri θ on tuntematon ja sille asetetaan epäaito priorijakauma $p(\theta) \propto 1$. Saadaan seuraavat mittaustulokset:

100.7 100.0 101.4 101.1 102.1 101.2 100.0 100.3 102.4 102.3

Tiedetään, että mittari ei pysty mittaamaan lukua 100 pienempiä arvoja, jolloin nämä arvot pyörivät ylöspäin arvoon 100.0. Piirrä (R:llä) parametrin θ posteriorijakauman tiheysfunktion kuvaaja. Määritä myös posterioritodennäköisyys, että $\theta > 100$.

4. Määritä Jeffreysin priorijakauma Poisson-jakauman parametrille θ sekä vastaava posteriorijakauma, kun otos on $y = (y_1, \dots, y_n)$.
5. (jatkoa edelliseen tehtävään) Etsi Gamma-jakauman parametrit, jolla edellisessä tehtävässä määritettyä prioria voi approksimoida.
6. Olkoon normaalijakauman odotusarvo θ tuntematon ja varianssi v tunnettu. Määritä Jeffreysin priori θ :lle sekä vastaava posteriorijakauma, kun otos on $y = (y_1, \dots, y_n)$. Mikä on uuden havainnon $\tilde{y}$ posteriorienusteijakauma?
7. Olkoon normaalijakauman odotusarvo θ tunnettu ja varianssi ϕ tuntematon. Määritä Jeffreysin priori ϕ :lle sekä vastaava posteriorijakauma, kun otos on $y = (y_1, \dots, y_n)$.